

ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಕಟಸೇವಾ ಮೂರ್ಖ ತರಬೇತಿ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಡಾ.ಸತೀಶ್ ಎ. ಹಿರೇಮತ್*

*ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

Abstract:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವಿನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಅಧ್ಯಯನವು 2014 ರಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಬೇಕಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗುವ ಕೌಶಲಭರಿತ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸದಾಶಯದೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಕೌಶಲ ತನ್ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪದವಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಬಯಸಿ ಬಿ.ಇಡಿ. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧನಾ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಸೂತ್ರಗಳು, ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮನೋವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಭವ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಳಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿ.ಇಡಿ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಬಿ.ಇಡಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿ, ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿ, ಬೋಧನೆ, ಕೌಶಲ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲ್ಪುಜಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಇರಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಈ ನಿಕಟ ಸೇವಾಮೂರ್ಖ ತರಬೇತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ, ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಯೋಜಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಿಸುವ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ, ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಬೋಧನಾ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ, ಮೇಲ್ಪುಜಾರಕರು ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ, ನೀಡಿದ ಪಾಠಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಫಲನಾತ್ಮಕ ಅವಲೋಕನದ ಮೂಲಕ ಸ್ವ-ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ನಿಕಟಸೇವಾ ಮೂರ್ಖ ತರಬೇತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಜವಾದ ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ಖ ತರಬೇತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂದಿನ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಯತ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

Please cite this article as: ಸತೀಶ್ ಎ. ಹಿರೇಮತ್. (2022). ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಕಟಸೇವಾ ಮೂರ್ಖ ತರಬೇತಿ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ. ಸ್ರುಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ವೆಚೆರ್ಚ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್. 1(4), 33-39.

ಬೋಧನೆಯು ಒಂದು ಕಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಆರ್ಚಿವ್‌ಪ್ರೋ ಹೌದು ಹಾಗೂ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಹೌದು, ಅಂದರೆ ಆನುವಂಶಿಕ ಗುಣಗಳು ಹೂಡ ಉತ್ತಮ ಬೋಧನೆಗೆ ಒಂದು ಮೂಲವಾದರೆ, ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂದರೆ ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೌಶಲಗಳು/ವಿಧಾನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಚಿತಾನುಭವಗಳ ಸಮೃಜನ ಕೌಶಲ ವಿಧಾನಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು 'ಬೋಧಕನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳ/ವಿಧಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿರಬೇಕು. ಇದು ಬೋಧನಾ ವೃತ್ತಿಯ ಪರಿಮಾಣ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ನೂತನ ಪದ್ಧತಿ/ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದಿನಸಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳ (NCTE) ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ 2014 ರಿಂದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಅಧ್ಯಯನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ, ಸಮಂಜಸನಾದ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ, ತಮ್ಮ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮೂಲಕ ಸ್ವವರ್ಣಿಸುವ, ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಪತ್ರಮಾರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ, ಮನುವನ ಮೂರು ವಲಯಗಳಾದ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಮನೋಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯವಲಯಗಳ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವವರೆತಹ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನಿಕಟ ಸೇವಾಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಕಟಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಿತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಮಾರಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯತೆ:

ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು 1900 ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ (ಡಿಸ್ಕುಲ್, 2006). ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯ ಇತಿಹಾಸವು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಾಲಾವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ದತ್ತಿ ವೃತ್ತಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಪತ್ರಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವರ್ ತರಬೇತಿಯ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧಕರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲಿಯಾ (1992), ಮಿಶ್ರ (1992), ಡಾನಾ (1998), ಬೆಗ್ನ್ ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಗುಡವಿನ್ (2008) ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆತೇರೆ ಸಂಶೋಧಕರು ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಧ್ಯಯನ ಆಗದಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ದೇಶವು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ, 1964–66 ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅರ್ಥಾಗವು ವೃತ್ತಿಪರವಾದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ, ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯುಕ್ತ ಸಮಗ್ರ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ-1986 ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ನುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಮುಂದುವರೆದು ಸರ್ವೋಚ್ಛ ನಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಜಸ್ಟಿಸ್ ವರ್ಮಾರ್ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ 2012ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ನುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು-2005 ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು- 2009ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವೃತ್ತಿಪರತೆಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೂರ್ವ ಸೇವಾ ಶಿಕ್ಷಣ (ಬಿ.ಇಡಿ) ತರಬೇತಿಯ ಬೇಡಕೆಯನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ತಿಸಿತು. ಭಾರತದ ಗೆಂಡಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮೆಂಟ್ 2014ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿ (NCTE) ಬಿ.ಇಡಿ. ಕಲಿಕಾವಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ. ಪದವಿಯಲ್ಲಿ 20 ವಾರಗಳ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿಯು 1999 ರಿಂದಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಬಿ.ಇಡಿ ಪದವಿಯು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕೆಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಣುಕೌಶಲಗಳ ಕರಗತ, ಅನುಕಲನ, ಬೋಧನಾ ಸೂತ್ರಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ ಪದವಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ನೂತನ ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಯಶಸ್ವಿನ ನಂತರ 2015–16ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಿ.ಇಡಿ ಪದವಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ 1: ಶಾಲಾ ನಿಕಟಸೇವಾ ಮೂವ್‌ ತರಬೇತಿಯ ಬದಲಾದ ಸನ್ವೇಶದ ವಿವರ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರ	ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ	ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು
ತರಬೇತಿ ಅವಧಿ	2 ವಾರ (2ನೇ ಚಾತುಮಾಸ)	18ವಾರ (3ನೇ ಚಾತುಮಾಸ)	20 ವಾರಗಳು
ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	40	40	80
ಕ್ರೆಡಿಟ್	4	16 (14+2)	20
ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು (ಬಿ.ಇಡಿ ಕೋಸ್‌)	1000	1000	2000
ನಿಕಟ ಸೇವಾಮೂವ್ ತರಬೇತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಕಗಳು	100	400	500
ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವ (ಪ್ರತಿ ಶತದಲ್ಲಿ)	10%	40%	25%
ಅಂಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವ (ಪ್ರತಿ ಶತದಲ್ಲಿ)	10%	40%	25%

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭವಿಷ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗಗಳು, ಸಂಯೋಜಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮಾರ್ಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವ್ ತರಬೇತಿಯ ಕುರಿತು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಶ್ನಾಪತ್ರ, ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನಾಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವ್ ತರಬೇತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಕಟ ಸೇವಾಮೂವ್ ತರಬೇತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ವರ್ತ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 5 ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಮಿತವಾಗುವಂತೆ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂವ್ ತರಬೇತಿಯ ಕುರಿತು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣಾ ವರದಿಯನ್ನು ಕ್ರಾದೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಏಕೀಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದು.

5. ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
6. ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.
7. ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಸಫಲತೆಗಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಗೆ ವರದಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

1. ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಶಾಲಾ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
2. ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.
3. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳು ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
4. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಕುರಿತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕ್ರಾಡಿಕ್ಯತ ವರದಿ ನೀಡುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

1. ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
2. ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ತಯಾರಿ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
3. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
4. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಪಾಕ್ಷಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
5. ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯ ಪ್ರತೀ ವಾರದ ಶನಿವಾರದಂದು ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಸರಣಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
6. ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗ ತರಬೇತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.
7. ಶಾಲಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ತರಬೇತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.

ప్రాయోగిక శాలెగళ పాత్ర హగూ జవాబ్దారిగళు

1. ఉత్తమ శైక్షణిక అఫెటె హొందిద హగూ ప్రేరణాత్మక శిక్షకరన్న మాగచదతీఁ శిక్షకరందు గురుతిసువుదు.
2. శిక్షకర శిక్షణ సంస్కృతాల్లి ఆయోజిసువ పరిచయాత్మక సభగళిగ మాగచదతీఁ శిక్షకరన్న నియోజిసువుదు.
3. ప్రతిశ్కషణాధిగళిగ గ్రంథాలయ, ప్రయోగాలయ, ఆటద మృదానగళు హగూ ఇతర శాలా సౌలభ్యగళన్న లభ్యవాగువంతే క్రమవహిసువుదు.
4. శాలా ఆసెంబ్లీ, సాంస్కృతిక చెటువటికెగళు, పాలక శిక్షకర సభగళు, ఆటిఎటిగళు, అంతరో- మనె స్టాఫ్‌గళు ముంతాద శాలెయ చెటువటికెగళాల్లి భాగవహిసలు హగూ చోదుగి నీడలు ప్రతిశ్కషణాధిగళిగ అనుమతి నీడువుదు హగూ ప్రతిశ్కషణాధిగళ విషయ అభ్యాస బోధనేగ మాగచదతెన నీడువుదు.
5. విద్యార్థిగళ కాయిక్షమతేయ వోల్యుమాపనదల్లి భాగవహిసువుదు.
6. ప్రతిశ్కషణాధిగళ సమస్యగళు మత్తు తొందరెగళన్న త్వరితవాగి పరిహరిసువుదు.

నిచట సేవా మావచ తరబేతియల్లి ప్రతిశ్కషణాధిగళు మార్పేసబేకాద కాయిగళు

నిచట సేవా మావచ తరబేతియల్లి ప్రతిశ్కషణాధిగళు తరగతి బోధనే, తరగతి నివచహణే, శాలా ఆధారిత హగూ సముదాయ ఆధారిత బోధనా చెటుచటికెగళ సంఘటనగి సంబంధిసిదంతే వివిధ చెటువటికెగళన్న క్యెగొల్ఱబేకాగుత్తదే. అల్లదే ఇవరన్న తిళువలికి, సామధ్యా మత్తు కౌతలగళ సంగ్రహకరన్నాగి బేళేసబేకాగువుదు. ఈ కేళగిన చెటువటికెగళన్న యశ్శసియాగి మార్పేసువ మూలక ప్రతిశ్కషణాధి ఒట్ట అవచ శిక్షకనాగలు సాధ్యవిదే.

ప్రతిశ్కషణాధి క్యెగొల్ఱువ చెటుచటికెగళు

1. తరబేతి శాలెయ సుత్తలిన సముదాయవన్న అధిక మాడికొల్ఱువుదు.
2. శాలా పత్రకుమ మత్తు పత్ర మస్కగళ విశ్లేషణే.
3. నియమిత శిక్షకర తరగతియ బోధనేయన్న అవలోకిసువుదు.
4. సహపాతి ప్రతిశ్కషణాధిగళ బోధనేయన్న అవలోకిసువుదు హగూ విమలీసువుదు.
5. తరబేతి శాలె హగూ శాలె అభవదిసిహండ నవీన చెటువటికెగళ కురితు అధ్యయన క్యెగొల్ఱువుదు.
6. ప్రతి బోధనా విషయదల్లి పాతయోజనే హగూ ఫటకయోజనే తయారిసువుదు హగూ ఫటక పరిశేయన్న ఆయోజిసువుదు.
7. ఎరడూ బోధనా విషయగళల్లి నిగదిత పత్రకుమద ఫటకగళన్న బోధిసువుదు.

8. ಬದಲಿ ಶೀಕರಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದು.
9. ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
10. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
11. ಚಿಕಿತ್ಸಾಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು.
12. ಮನುವಿನ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳುವುದು.
13. ಶಾಲಾ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳುವುದು.
14. ಸಮುದಾಯದ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳುವುದು.
15. ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲನಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ದಿನವಹಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಫಲನಾ ಡ್ಯೂರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
16. ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳು, ಬಿ.ಆರ್.ಸಿಗಳು, ಡ್ಯೂಟ್ಸ್, ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಟೆ ನೀಡಿ ವರದಿ ಬರೆಯುವುದು.
17. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೆ ಶಾಲೆಯ ಸರ್ವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದು

ತೀವ್ರಾನ

ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಗೆ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿ ಅಯೋಜಿಸುವುದು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದು ಸರಿಯಾದ ಮೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಿರ್ದಾರಿತ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಭರಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಶೀಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಬೋಧನ ಕೌಶಲಗಳ, ಬೋಧನ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಕರಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಮಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆಗೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಕ್ಷರ ಪ್ರಾತ್ಮಕೆಯ ನಂತರ ವಿಸ್ತರ ಪಾಠ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಠ ಬೋಧನೆಯ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮರ್ಶಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ನಿಕಟ ಸೇವಾಮೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ/ಅಕರ್ತೃ ಗ್ರಂಥಗಳು

- Chakrabarty D. (2016). Implementation of internship in two year B.Ed. course- A challenge or Routine Task. *IRA International journal of education and multidisciplinary studies*, 3 (3).p18
- Kumar A. (2016). Attitude of pupil teachers towards internship as a part of B.Ed. curriculum in relation to Gender, stream and academic qualification. *International journal of Engineering science and Computing*. 6(7).
- *National curriculum framework for teacher education*. (2010). National Curriculum Framework for Teacher Education.
- *School internship: Framework and Guidelines*. (2016). National council for teacher education.